

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра туризму

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи туризмознавства

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань 24 Сфера обслуговування

(шифр і назва)

спеціальність: 242 Туризм

(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення: факультет туризму та факультет підвищення кваліфікації, перепідготовки, післядипломної та заочної освіти

(назва інституту, факультету, відділення)

рівень освіти: Бакалавр

Робоча програма з дисципліни «Туризмознавство» для студентів спеціальності 242 Туризм

Розробник: доцент, к.г.н. Худоба В. В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри туризму

Протокол від “__” серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри туризму

(підпис)

(Волошин І.М.)

(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»	Нормативна (цикл професійної та практичної підготовки)	
	Напрямок підготовки 242 «Туризм»		
Змістових модулів – 2	Спеціальність 242 «Туризм»	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ -		1-й	-
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: - аудиторних – 4 - самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		30 год.	-
		Семінарські	
		30 год.	-
		Практичні	
		-	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		30 год.	-
Індивідуальні завдання			
-	-		
Вид контролю: екзамен			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання (%) – 67 / 33;
- для заочної форми навчання (%) – - / - .

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни є отримання студентами необхідних знань з наукових основ туризмознавства, з сучасного діловодства, із питань пов'язаних із створенням та організацією роботи з документами відповідно до вимог чинних державних стандартів у цій галузі, а також у формуванні умов для здійснення оцінки туристичних ресурсів, функцій туризму, передумов здійснення туристичної діяльності.

Завдання дисципліни полягає у вивченні основних теоретичних положень дисципліни, а також вироблення навичок вибору нових форм та методів здійснення туристичної діяльності при створенні цілісної, ефективної та гнучкої системи управління в рекреаційній сфері в умовах розвитку ринкової економіки.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні поняття і проблеми туризмознавства;
- основні напрямки розвитку туризмознавства, основні підходи, принципи, методи, функції, основні категорії та інструменти предмету курсу;
- функції туризму в суспільстві;
- форми та види туризму;
- вплив основних чинників на розвиток туризму;
- правові засади діяльності туристичних організацій;
- фактори ризику в туризмі;
- основні вимоги до складання і оформлення документації у туристичній діяльності;
- організацію контролю за проходженням і виконанням документів;
- способи організації раціональної роботи з документами (в тому числі із застосуванням комп'ютерних систем їх створення й обробки);
- особливості ділового етикету туристичного бізнесу;
- техніку ділового спілкування.

вміти:

- аналізувати основні чинники розвитку туризму;
- характеризувати основні види та форми туризму;
- працювати з статистичними даними;
- складати програми турів по регіоні, країні та за її межами;
- створювати технологічну схему підготовки туру;
- застосовувати набуті теоретичні знання для вирішення конкретних практичних завдань у туристичній діяльності;
- правильно складати і оформлювати документи відповідно до вимог чинних державних стандартів;

- формувати систему документів регулювання організаційних відносин, використовуючи загальну методика діловодства;
- раціонально організувати та здійснювати контроль за функціонуванням системи документообігу;
- раціонально організувати роботу з оргтехнікою, використовуючи можливості сучасних комп'ютерних технологій при роботі з документами.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретико-методологічні засади вивчення туристично-рекреаційних ресурсів.

- Тема 1. Історія розвитку світового туризму.
- Тема 2. Сучасний світовий туризм.
- Тема 3. Історія туризму в Україні.
- Тема 4. Основні теоретичні поняття та їх визначення.
- Тема 5. Соціальні та правові основи розвитку туризму.
- Тема 6. Форми та види туристичної діяльності.
- Тема 7. Професійна діяльність у туристичні галузі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Розвиток туристичної індустрії. Проблеми і перспективи розвитку рекреаційно-туристичного господарства на сучасному етапі.

- Тема 8. Система маркетингових досліджень в туризмі.
- Тема 9. Ціноутворення в туризмі.
- Тема 10. Формування збутової стратегії туристичними підприємствами.
- Тема 11. Основи туроперейтингу.
- Тема 12. Нормативні документи в туристичні діяльності.
- Тема 13. Основи екскурсознавства.
- Тема 14. Економіко-соціальні особливості туризму.
- Тема 15. Безпека туристичних подорожей.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин*											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	с	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
МОДУЛЬ 1. Основи туризмознавства												
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади вивчення туристично-рекреаційних ресурсів.												
Тема 1. Історія розвитку світового туризму.	6	2		2		2						
Тема 2. Сучасний світовий туризм.	6	2		2		2						
Тема 3. Історія туризму в Україні.	6	2		2		2						
Тема 4. Основні теоретичні поняття та їх визначення.	6	2		2		2						
Тема 5. Соціальні та правові основи розвитку туризму.	6	2		2		2						
Тема 6. Форми та види туристичної діяльності.	6	2		2		2						
Тема 7. Професійна діяльність у туристичній галузі.	6	2		2		2						
Разом за змістовим модулем 1	42	14		14		14						
Змістовий модуль 2. Розвиток туристичної індустрії. Проблеми і перспективи розвитку рекреаційно-туристичного господарства на сучасному етапі.												
Тема 8. Система маркетингових досліджень в туризмі.	6	2		2		2						
Тема 9. Ціноутворення в туризмі.	6	2		3		2						
Тема 10. Формування збутової стратегії туристичними підприємствами.	6	2		2		2						
Тема 11. Основи туropolерейтингу.	6	2		2		2						
Тема 12. Нормативні документи в туристичній діяльності.	6	2		2		2						
Тема 13. Основи екскурсознавства.	6	2		2		2						
Тема 14. Економіко-соціальні особливості туризму.	6	2		2		2						
Тема 15. Безпека туристичних подорожей.	6	2		2		2						
Разом за змістовим модулем 2	48	16		16		16						
Усього годин	90	30		30		30						

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Періодизація історії туризму	2
2	Міжнародне туристичне співробітництво	2
3	Функції туризму в суспільстві	2
4	Правові засади діяльності туристичних організацій	2
5	Форми та види туризму	2
6	Ціноутворення в туризмі	2
7	Туризм і довкілля	2
8	Туристичні документи	2
9	Методика та техніка проведення екскурсії.	2
10	Канали збуту туристичного продукту.	2
11	Нормативні документи в туристичній діяльності	2
12	Основи екскурсознавства	2
13	Професійна діяльність у туристичній галузі	2
14	Основи туроперейтінгу	2
15	Економіко-соціальні особливості туризму	2
Разом		30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ (не передбачено)

7. САМОСТІЙНА РОБОТА*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Передумови та об'єктивні чинники розвитку туризму	4
2	Формування системи гостинності	4
3	Основні віхи історії світового туризму	4
4	Тур як специфічний продукт туристичного ринку	4
5	Організація туристсько-рекреаційних комплексів	4
6	Міжнародне регулювання туризму	4
7	Особливості складання меню для іноземних туристів	4
8	Проектування турів	2
Разом		30

* - самостійна робота передбачає опрацювання лекційного матеріалу і підготовку до семінарських та практичних занять

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ

1. Організація туризму і його сутність.
2. Міжнародні туристичні організації.
3. Історія розвитку міжнародного та вітчизняного туризму.
4. Туризм, як соціально-економічна система.
5. Функції туризму.
6. Суспільно-соціальні характеристики туристичної діяльності.
7. Туризм, як система статистичних понять і визначень.
8. Значення туризму для розвитку туристичного регіону.
9. Класифікація туризму.
10. Мотивація туристичних потреб людини.
11. Соціопсихологічні аспекти туризму.
12. Класифікація видів туризму, принципи класифікації.
13. Термінологія і понятійний апарат туризму.
14. Туристичний продукт.
15. Туроператорська та турагентська діяльність.
16. Туристична інфраструктура.
17. Організація сучасної туристичної діяльності.
18. Туристичні ресурси. Класифікація рекреаційно-туристичних ресурсів.
19. Класифікація природно-географічних рекреаційно-туристичних ресурсів.
20. Класифікація природно-антропогенних рекреаційно-туристичних ресурсів (природоохоронні об'єкти).
21. Класифікація суспільно-історичних рекреаційно-туристичних ресурсів.
22. Туристична політика.
23. Органи управління туризмом.
24. Нормативно-правові акти з питань туризму в Україні.
25. Основні положення ліцензування в туризмі.
26. Основи стандартизації у туризмі.
27. Організаційно-правова форма туристичного підприємства.
28. Персонал туристичного підприємства.
29. Припинення діяльності туристичним підприємством.
30. Тур основний продукт діяльності туроператора.
31. Технологія проектування та формування туру.
32. Особливості планування заходів по просуванню тура, його реалізація.
33. Критерії оцінювання й економічна ефективність туризму.
34. Структура ціни на туристичний продукт.
35. Обов'язки туристичних підприємств по організації безпеки туристів в подорожі.
36. Інформаційні технології в туризмі.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного,

модульного і підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять (семінарських, практичних), організації самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, тестування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. При цьому студент набирає бали за роботу на практичних заняттях, виконання самостійної та індивідуальної роботи. Студенти, які брали участь у науковій діяльності, отримують додаткові бали.

Модульний контроль здійснюється два рази за час вивчення дисципліни і дозволяє оцінити рівень засвоєння студентами матеріалів 1 і 2 модулів.

Підсумковий контроль проводиться у формі семестрового екзамену (відповіді на питання (письмові, тестові) та розв'язання практичних завдань, які представлені в екзаменаційному білеті).

10. ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ВИМОГИ

1. Агент по організації туризму.
2. Безпека туристичних подорожей як умова їх організації та здійснення.
3. Вибір посередників та напрямки співпраці з ними.
4. Вибір та реалізація цінової стратегії.
5. Види маршрутів і турів.
6. Договірні стосунки в туризмі.
7. Дослідження маркетингового середовища туристичних підприємств.
8. Маркетингові дослідження ринку туристичних послуг.
9. Друга половина ХХ ст. - сучасний етап історії світового туризму.
10. Екскурсія як вид туристичної діяльності.
11. Екскурсовод і гід-перекладач.
12. Етапи маркетингових досліджень.
13. Зародження організованих форм туризму.
14. Канали збуту туристичного продукту.
15. Класифікація екскурсій.
16. Культурно-історичне та соціально-економічне значення туризму у розвитку суспільства.
17. Мандрівництво як джерело зародження туризму в Україні.
18. Маркетингова інформація та її види.
19. Маркетингові дослідження конкурентів.
20. Менеджер туризму.
21. Методи збору маркетингової інформації.
22. Методи ціноутворення в туризмі.

- 23.Методика проведення екскурсії.
- 24.Методика створення екскурсії.
- 25.Міжнародне туристичне співробітництво.
- 26.Організація роботи туристичної фірми.
- 27.Періодизація історії туризму.
- 28.Планування маркетингової діяльності в туризмі.
- 29.Подорожі епохи середньовіччя.
- 30.Подорожі й туризм у XVII-XVIII ст.
- 31.Подорожі та мандрівки в епоху стародавнього світу.
- 32.Поняття та функції туризму.
- 33.Права та обов'язки туристів.
- 34.Правові засади діяльності туристичних організацій.
- 35.Претензійна робота в сфері туризму.
- 36.Програми перебування туристів.
- 37.Професійна етика у туристичній діяльності.
- 38.Світові туристичні регіони.
- 39.Система аналізу маркетингової інформації.
- 40.Страхування в туризмі.
- 41.Суть, типи і напрями маркетингових досліджень в туризмі.
- 42.Техніка проведення екскурсії.
- 43.Технологія організації туристичної подорожі
- 44.Туризм - галузь вкладання капіталів.
- 45.Туризм в Україні в 70-80-ті роки ХХ ст.
- 46.Туризм в Україні на сучасному етапі.
- 47.Туризм і довкілля.
- 48.Туризм і сфера послуг.
- 49.Туристичні документи.
- 50.Туристичні формальності.
- 51.Український туризм у ХІХ – першій половині ХХ ст.
- 52.Умови та фактори розвитку туризму.
- 53.Фактори ризику в туризмі.
- 54.Фактори та цілі ціноутворення.
- 55.Фактори формування системи маркетингу персоналу на підприємствах.
- 56.Форми організації маркетингових досліджень в туризмі.
- 57.Форми та види туризму.
- 58.Функції туризму в суспільстві.
- 59.Ціна в комплексі маркетингу туристичного підприємства.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ КОНТРОЛІВ

Самостійна робота – форма організації навчального процесу, яка передбачає виконання завдань здобувачем вищої освіти під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Індивідуальна робота - форма організації навчального процесу, яка забезпечує реалізацію творчих можливостей здобувача вищої освіти через індивідуально спрямований розвиток його здібностей, науково-дослідну роботу і творчу діяльність.

Наукова робота – виконане під керівництвом викладача наукове дослідження тієї чи іншої проблеми, яке відповідає науковим принципам, має певну структуру, містить результати власного пошуку, власні висновки.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D		
61-67	E	задовільно	не зараховано
35-60	FX	незадовільно	
0-34	F		

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Любіцева О.О. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник / О.О. Любіцева, В.К. Бабарицька. - К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. - 335 с.
2. Опорні конспекти лекцій, нормативні документи, ілюстративні матеріали.
3. Роздатковий матеріал.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: Монографія. – К.: В-во Київського університету, 2001.-395с.
2. Внутрішній туризм в Україні: окремі аспекти. Збірка статей.-К.: Вид-во ФПУ, 2007. – 161 с.
3. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту і маркетингу Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2004. - 192 с.
4. Забалдіна Ю.Б. Маркетинг туристичного підприємства: Навчальний посібник. – К. Вид-во ФПУ, 2002. – 196 с.
5. Закон України «Про музеї та музейну справу» від 29 червня 1995 р. №29/95 // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - №25. – Ст. 191.
6. Закон України "Про туризм" від 18.11.2003 р. // ВВР.- 2004.
7. Зорин І.В. Менеджмент туризму. Туризм и отраслевые системы: Учебник.– М.: Финансы и статистика, 2001. – 272 с.
8. Історико-культурна спадщина України. – К. Вид-во ФПУ, 1998. – 400 с.

9. Игнатенко Н.Г., Руденко В.П. Природно-ресурсный потенциал территории.- Львов: изд. ЛГУ Вища школа,1986.-161с.
10. Котлер Ф., Боуэн Дж., Мейкенз Дж. Маркетинг. Гостеприимство и туризм: Учебник для вузов / Пер. с англ.; Под ред. Р.Б. Ноздревой. - М.: ЮНИТИ, 1998. - 787 с.
11. Килимистий С.М. Анімація в туризмі: Навчальний посібник. – К.: Вид-во ФПУ, 2007. – 188 с.
12. Лук'яненко В.А. Охорона праці в туризмі: Конспект лекцій. – К. Вид-во ФПУ, 2007. – 230 с.
13. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) – К.: Альтерпрес, 2002.-436с.
14. Мезенцев К.В., Мезенцева Н.І. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник. – К. Вид-во ФПУ, 2003. – 160 с.
15. На допомогу підприємцеві туристичної галузі: Методичний посібник. Вип. 1. Господарська діяльність. Ліцензування. Дозволи на туристичний супровід. Сертифікація. Безпека перевезень. – К. Вид-во ФПУ, 2005. – 127 с.
16. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності: Навчальний посібник. – 2-е вид., випр. та доп. – К. Вид-во ФПУ, 2006. – 76 с.
17. Стеченко Д.М., Дука А.П. Словник-довідник з менеджменту. – К. Вид-во ФПУ, 1999. – 368 с.
18. Туристично-краєзнавчі дослідження: Збірник наукових статей. - Випуск 2. – К. Вид-во ФПУ, 1999. – 655 с.
19. Фастовець О.О. Організація транспортних подорожей і перевезень туристів: Навчальний посібник. – К.: Вид-во ФПУ, 2007. – 233с.
20. Шарапова А.О. Ціни та ціноутворення у туризмі: Конспект лекцій. – К. Вид-во ФПУ, 2007. – 101 с.

Допоміжна

1. Послуги в Україні. Туризм. Готелі. Харчування (Законодавство, стандартизація, класифікація, сертифікація). Нормативні документи. – Л., 1999.
2. Універсальний довідник з ділових паперів та ділової етики – К.: Довіра, 2003. – 623 с.
3. Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua